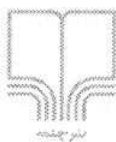

فرد باتینگ، ژرژ باتای،
استیون اشنایدر و ...

نشانه‌های

شیر
ترجمه‌ی

شهریار وقفی پور

www.ketab.ir

نشان استاندارد کاغذ پانک سوئد

سرشناسه: باديو، آلن، - ۱۹۳۷ م.

Badiou, Alain

عنوان و نام پدیدآور: اخلاق (رساله‌ای در ادراک شایسته) - ترجمه‌ی باوند بهپور

مشخصات نشر: تهران: نشر چشمه، ۱۳۸۷

مشخصات ظاهری: ۱۴۸ ص.

شابک: 978-964-362-506-1

یادداشت: کتاب حاضر از متن انگلیسی با عنوان Ethics (An essay on the understanding of evil)

به فرسی برگردانده شده است

یادداشت: چاپ دیگر: نشر چشمه، ۱۳۸۹ (تعمیر قروست)

یادداشت: واژه‌نامه

موضوع: خیر و شر

موضوع: اخلاق

شناسه‌ی افزوده: بهپور، باوند مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۷ الف ۲ / ۱۴۰۳ HJ

رده‌بندی دیویی: ۱۷۰

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۲۵۹۷۴۰۹

cheshmehpublication

telegram.me/cheshmehpublication

www.cheshmeh.ir

رده‌بندی نشر چشمه: روان‌کاوی

نشانه‌های شر

فرد باتینگ، ژرژ باتای....

گردآوری و ترجمه‌ی شهریار وقفی‌پور

ویراستار: امیر احمدی آریان

چاپ و صحافی: دارا

بیراز: ۳۰۰ نسخه

چاپ اول: شهریور ۱۳۹۵، تهران

ناظر فنی: امیر کیان

حق چاپ و انتشار محفوظ. مخصوص نشر چشمه است.

هرگونه اقتباس و استفاده از این اثر مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شابک: ۷-۱۲-۳۶۲-۹۶-۷۸

تلفن دفتر انتشارات نشر چشمه:

۸۸۹۱۲۱۸۴-۵

دفتر فروش نشر چشمه:

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ابوریحان بیرونی، خیابان وحید نظری، رده‌ی ۱

تلفن: ۶۴۴۹۲۵۲۴

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی مرکزی:

تهران، خیابان کریم‌خان زند، نبش میرزای شیرازی، شماره‌ی ۱۰۷

تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کورش:

تهران، بزرگراه ستاری شمال، نبش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کورش، طبقه‌ی پنجم، واحد ۴

تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۸-۹۰

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی آرن:

تهران، شهرک قدس (غرب)، بلوار فرحزادی، نرسیده به بزرگراه نیا، خیابان حافظی، نبش خیابان فخارمقدم

مجتمع تجاری آرن، طبقه‌ی ۲

تلفن: ۷-۷۵۹۳۵۴۵۵

فهرست

۷	مقدمه
۱۱	بخش اول: شر
۱۳	بی شکل / ژرژ باتای
	مثله کردن به مثابه‌ی قربانی و مگرس / شده‌ی ونسان
۱۵	ون گوگ / ژرژ باتای
۳۵	ساختار روان‌شناختی آرمان‌شهر / فرد باتینگ / راست و لیس
۷۱	بخش دوم: هیولا
	هیولا در مقام استعاره (غریب): فروید، لیکاف و
۷۳	بازنمایی هیولایت در وحشت سینمایی / استیون اشنایدر
۱۰۱	۱۸۴۸: تجاوز به عقلانیت / ژوزه ب. مانلیئون
۱۱۹	عجیب‌الخلقه‌ها / ماری روسو
۱۳۳	پیش‌گفتاری بر تخیل هیولایی / مارلی الن - اوته
۱۴۳	تابیپ خون‌آشامی دراکولا و رسانه‌های آن / جنیفر وایک

مقدمه

چنان‌که در مقاله‌ی اول این مجموعه آمده است، «امر بی‌شکل»، برخلاف معماری که واجد تعریف روشن است، هیچ‌گونه ساختار یا نظام (فکری، اجتماعی یا زبان‌شناختی و غیره) مبتنی نمی‌سازد که از آن طریق بتوان شکل معینی را تعریف کرد و به مدد آن، با توجه به اصول و قواعد، به تولید معنا یا ایجاد نظام پرداخت. «امر بی‌شکل» به گونه‌ای ناسازه‌گون، افقی را برای خرج گسترده‌ی معنا یا نقضی نامتناهی می‌گشاید و در واقع، نه امری جوهری بلکه مکان هندسی نوعی رخداد یا انفجار امور بالفعل است. امر بی‌شکل یا ناشکل^۱ شرط ایجاد^۲ نوشتار است، به قول دنی هولیه: «نوشتن (نوشتن) انتهای خلش به دور کلمه‌ای است که با امکان بخشیدن به انرژی شکاف‌پذیر [مربوط با آن] جار هسته‌ای [کلمه، انبار معانی را منفجر می‌سازد]، مسلماً نوشتار انتقادی یا نظری همین پیوند ناسازه‌گون میان بی‌شکلی و شکل‌شکنی است؛ چراکه نوشتار نه ساختمان که خرابه‌ای است، نه نشانه‌ی چیزی که تکرار محو شدن چیزهایی است که تنها ردپاها یا آثارشان باقی است، مثل رد گلدانی غایب روی غبار

تاقچه‌ای ویران که در عین حال، می‌تواند حاصل جابه‌جایی اتفاقی خرده‌ریزه‌های دیوار یا سقف بر اثر باد باشد. این چنین دیدگاهی در باب نوشتار ما را به مسئله‌ی «شر» مرتبط می‌سازد؛ غیبتی که بر سازنده‌ی اصول و قوانین است. بحث بیشتر در این مورد، ما را به اعتقادی مبنی بر وجود عرضی «شر» یا وجود پیشینی آن، که مستلزم برنهادن مرزها است، می‌کشاند. کافی است به مثال «دست معرفت» اشاره کنیم که پیشاپیش هبوط بشر را موجب می‌شود. گم کردن خود در حلقه‌هایی از این دست، یکی از علایق اولیه‌ی راقم این سطور است که سعی دارد در رخ علایق ناهمخوانش (از ادبیات پلیسی و پرونده‌های جنایی واقعی گرفته تا فلسفه‌ی ریاضیات و فیزیک مدرن) باشد، آن هم تاریخ به معنایی بنیامینی. از آنجا که «تاریخ» ردگیری توحش در تمدن و فرهنگ است، نوشته‌های ژرژ باتای یکی از نه به مرجع برای این فعالیت فکری است، آثار نویسنده‌ای که به قول آندره پروت، «سوفی مقعدی» یا از نظر ژان-پل سارتر «عارفی امروزی» بود و شمار کثیری از متفکران معاصر، از فوکو و کریستوا گرفته تا دریدا و لاکان را تحت تأثیر خود قرار داده است. به خصوصاً متفکر آخر، که باتای، درگیری‌یی شخصی با او داشت و به قول نویسنده‌ی خاله‌زنکی چون الیزابت رودینسکو، مفهوم «نام پدر» روان‌کاو، حاصل چنین درگیری‌یی بود. از آنجا که عرضه‌ی اندیشه‌های باتای در لحظه‌ی حاضر، به دلایل مغایر تنها به سردرگمی خواننده‌ی فارسی‌زبان خواهد انجامید، تنها نمونه‌ای از نوشته‌های خود باتای انتخاب شده است که با شرحی خلاقانه در مورد شماری از دغدغه‌های مرکزی باتای، می‌تواند آغازگاه مناسبی باشد.

در بخش دوم، این بحث‌ها به شکلی انضمامی، اگرچه بدون ارجاع مشخص به خود باتای، مسئله‌ی «شر» را در «هیولا»^۱ پیکربندی کرده، ابزاری نظری برای

تاریخ‌نگاری فرهنگ فراهم می‌آورد و این مجموعه مقالات را از صرف تفریحی شخصی درآورده، به پروژه‌ای فکری، یا دست‌کم تقلا برای شروع آن، بدل می‌سازد.

شهریار وقفی‌پور

www.ketab.ir